

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem wstępnym z dnia 17 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu w sprawie o sygn. akt I Ns 1369/11 z wniosku T. M. z udziałem M. R. i R. R. o podział majątku wspólnego ustalił, że zabudowana nieruchomość położona w Z. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), wchodzi w skład majątku wspólnego byłych małżonków T. M. i M. R..

Powyższe orzeczenie zaskarżyła apelacją uczestniczka postępowania w całości. Rozstrzygnięciu skarżąca zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów poprzez:

a) pominięcie i zniekształcenie jasnych i precyzyjnych zeznań świadków w osobach W. K. i L. Ł. co do osoby obdarowanej;

b) pominięcie dowodów z dokumentów w postaci poświadczonych przez Urząd Skarbowy oryginałów pisemnych umów darowizny zawartych pomiędzy uczestniczką i jej rodzicami, teściami oraz mężem;

c) pominięcie dowodu z zeznań wnioskodawcy oraz uczestniczki w zakresie, w jakim potwierdzili oni, że zakup ww. nieruchomości do majątku osobistego uczestniczki był ich wspólną, przemyślaną i skonsultowaną od strony prawnej decyzją

i w konsekwencji tego bezzasadne przyjęcie, że darowizny udzielone wyłącznie uczestniczce zostały przekazane obojgu małżonkom – a nieruchomość nabyta za te środki weszła w skład ich majątku wspólnego;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 33 zd. 2 krio poprzez przyjęcie, że przedmiot darowizny udzielonej jednemu ze współmałżonków wchodzi w skład majątku wspólnego małżonków, pomimo braku odpowiedniego oświadczenia woli darczyńcy w treści umowy darowizny.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez ustalenie, że zabudowana nieruchomość położona w Z. przy ulicy (...) nie wchodzi w skład majątku wspólnego byłych małżonków T. M. i M. R. (tj. ustalenie, że stanowiła ona majątek osobisty uczestniczki postępowania). Nadto skarżąca wniosła o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestniczce z urzędu, oświadczając, że koszty te nie zostały pokryte w całości ani w części.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

apelacja nie jest zasadna.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie bezbłędnie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Już na wstępie za chybiony należy uznać zarzut naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego skutkującą ustaleniem, że darowizny udzielone wyłącznie uczestniczce zostały przekazane obojgu małżonkom, a nieruchomość nabyta za te środki weszła w skład ich majątku wspólnego. Przypomnieć należy, iż w myśl powołanego przepisu ustawy Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia.

Ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, iż wbrew twierdzeniom apelującej w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś wszelkie podniesione w tym zakresie w treści apelacji zarzuty stanowią w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobarczonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu pierwszej instancji.

W szczególności Sąd ten doszedł do słusznej konkluzji, iż poprzedzające zakup nieruchomości położonej przy ulicy (...) w Z. i dokonane na rzecz uczestniczki postępowania darowizny miały w istocie pozorny charakter i dokonane zostały w celu obejścia prawa. Należy zauważyć, iż z treści załączonych do akt niniejszej sprawy umów darowizny, a także z kserokopii decyzji Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego Ł. na okoliczność ustalenia zobowiązania podatkowego w związku z umowami darowizny, czy też wreszcie z treści aktu notarialnego z dnia 20 maja 2004 roku wynika, iż darowizny powyższe poczynione zostały wyłącznie na rzecz uczestniczki, która w konsekwencji nabyła nieruchomość położoną przy ulicy (...) w Z. za fundusze pochodzące z jej majątku odrębnego (osobistego). Sąd Rejonowy, nie pomijając – jak błędnie podniosła apelująca – wskazanych powyżej dowodów z dokumentów, słusznie jednak ustalił, że wszyscy członkowie rodziny dokonujący darowizny na rzecz uczestniczki postępowania mieli świadomość, iż te umowy związane są ze wspólną decyzją małżonków M. o zakupie domu na potrzeby całej rodziny, z tym, że zakup ten miał być dokonany do majątku odrębnego uczestniczki w tym celu, aby małżonkowie nie stracili prawa do lokalu, w którym zamieszkiwali dotychczas. Ustalenie powyższe znajduje przede wszystkim oparcie w zeznaniach świadków, zwłaszcza matki uczestniczki - L. Ł., wuja uczestniczki – W. K., a także matki wnioskodawcy – M. M. (2). Świadek M. M. (2) wprost przyznała, iż wręczenie środków pieniężnych w drodze darowizny jedynie na rzecz uczestniczki postępowania i do jej majątku osobistego stanowiło fikcję, której celem było zachowanie tytułu do lokalu przy ulicy (...) w Ł.. Również świadkowie W. K. oraz L. Ł. zgodnie podali, iż celem działań małżonków M. było zachowanie przedmiotowego mieszkania dla ich wspólnych małoletnich dzieci. Ostatecznie powyższe ustalenie znalazło oparcie w zeznaniach samych uczestników postępowania, którzy zgodnie oświadczyli, iż zakup nieruchomości za środki odrębne jednego z małżonków został im doradzony przez notariusza, który pouczył ich, iż w ten tylko sposób zachowają oni prawa do mieszkania kwaterunkowego przy ulicy (...).

W świetle powyższego drugorzędne znaczenie mają zatem oświadczenia świadków W. K. oraz L. Ł., iż darowizna została dokonana wyłącznie na rzecz uczestniczki postępowania z tej przyczyny, iż wnioskodawca nie potrafił należycie zadbać o stan finansowy rodziny i z tego względu nie zasługiwał on na zaufanie darczyńców. Jakkolwiek bowiem świadkowie ci przyznali, że woleli wręczyć darowiznę uczestniczce z uwagi na to, że w ich ocenie lepiej będzie zarządzać finansami rodziny, jednakże z całokształtu zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, a zwłaszcza z zeznań wskazanych wyżej świadków, jak również uczestników postępowania, w sposób jasny wynika, że dokonanie

darowizn wyłącznie do majątku osobistego uczestniczki postępowania miało na celu umożliwienie małżonkom dokonania w przyszłości nabycia nieruchomości w taki sposób, aby zachowali oni dotychczas przysługujące im prawo do lokalu kwaterunkowego przy ulicy (...).

Ostatecznie w niniejszej sprawie nie bez znaczenia jest fakt, iż darowizny na rzecz apelującej dokonał także sam wnioskodawca. Okoliczność ta w sposób dobitny świadczy zatem o tym, iż podstawowym celem działania małżonków, a także członów ich rodziny, było zgromadzenie środków finansowych na zakup nieruchomości przez uczestniczkę postępowania w taki sposób, aby następnie mogła ona w sposób formalny nabyć przedmiotową nieruchomość do majątku osobistego, po to, aby zachować jednocześnie tytuł prawny do lokalu przy ulicy (...).

W świetle powyższych uwag za trafne należy uznać stanowisko Sądu Rejonowego, iż dokonane darowizny miały na celu obejście prawa. Pomiedzy darczyńcami a małżonkami M. było bowiem oczywiste jaka jest przyczyna zawarcia tych umów i czemu mają one służyć. Drugim powodem był niewątpliwie także brak zaufania ze strony rodziny do wnioskodawcy. Z tego też względu, jak słusznie ustalił Sąd Rejonowy, darowizna dokonana została na rzecz uczestniczki, która postrzegana była jako osoba odpowiedzialna i mająca nad wszystkim kontrolę.

Należy ponadto zauważyć, iż darczyńcy nie złożyli wprawdzie oświadczenia, że darowizna służy na zakup domu do majątku wspólnego. Żaden z nich jednak nie potwierdził, aby darowizny te służyć miały nabyciu nieruchomości do majątku osobistego uczestniczki postępowania. Wszyscy oświadczyli bowiem w sposób ogólny, iż pieniądze były przekazane na zakup nieruchomości.

W świetle powyższego okolicznością niesporną i oczywistą dla wszystkich był fakt, że pieniądze przeznaczone są na zakup domu dla małżonków i ich dzieci. Istotne jest także to, iż, jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy, wnioskodawca nie złożył oświadczenia w akcie notarialnym, że przyznaje okoliczność, iż zakup nieruchomości następuje ze środków pochodzących z majątku odrębnego uczestniczki. W takim zatem wypadku zatem fakt, iż stroną umowy kupna nieruchomości była jedynie uczestniczka postępowania nie stał na przeszkodzie wejściu przedmiotowej nieruchomości do majątku wspólnego małżonków M..

Wbrew stanowisku apelującej Sąd Rejonowy nie naruszył także art. 33 zd. 2 k.r.o. Z przepisu tego wynika, iż do majątku osobistego każdego z małżonków należą przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił. Wprawdzie darczyńcy nie zadeklarowali wprost, że darowizna ma wejść do majątku wspólnego, ale, jak słusznie podkreślił Sąd pierwszej instancji, z okoliczności faktycznych, które towarzyszyły darowiznie i z zeznań darczyńców, a także byłych małżonków, a przede wszystkim celu na jaki miała być przeznaczona darowizna, wynika w sposób wyraźny, iż wolą darczyńców było w istocie to, aby darowizna stanowiła składnik majątku wspólnego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.